

Punt 3

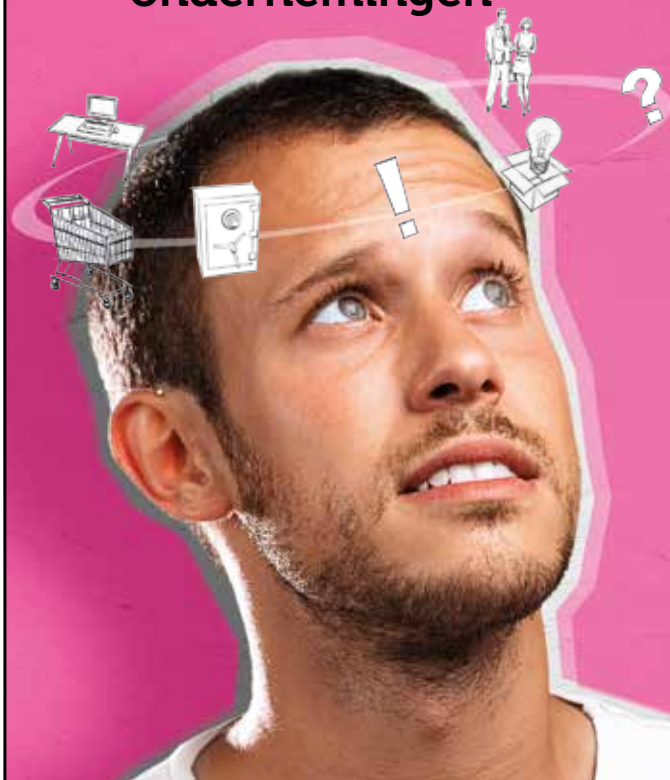
KOFFIETEST

ONDERWIJSVISIE:
'AVANS WORDT
GEEN CAFETARIA'

SINT
OF KERST?

STUDENT OPENT WINKEL VOOR
Fashionaddicts

ambities worden ondernemingen

Ondernemen? Starterslift!

Studeer of werk je bij Avans Hogeschool en wil je graag een eigen bedrijf beginnen? Kom dan eens praten en ontdek waarmee wij jou kunnen helpen!

Coos Salomons
AKV|St. Joost
coos.salomons@starterslift.nl
06 543 555 34
Kamer 61.405
Lovensdijkstraat 61, Breda

Berry Timmers
**Academie voor Ondernemers-
schap, Marketing en Innovatie**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Onderwijsboulevard 215
's-Hertogenbosch

Berry Timmers
**Academie voor Marketing
en Business Management**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Kamer HG204J
Hogeschoollaan 1, Breda

meer info

www.starterslift.nl

Stichting Starterslift wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de provincie Noord-Brabant, het Ministerie van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, in het kader van OP-Zuid.

morgen ben ik 12 dagen gestopt met roken

Roken is een belangrijke oorzaak van kanker. Als niemand meer zou roken, zou er 30% minder sterfte door kanker zijn. KWF Kankerbestrijding doet er alles aan om kanker verder terug te dringen en onder controle te krijgen. Daarom helpen we rokers succesvol te stoppen met roken en geven we advies over hoe u gezonder kunt leven om de kans op kanker te verkleinen. Samen met uw hulp komen we steeds een stapje dichterbij.

Kijk vandaag nog op kwfkankerbestrijding.nl om te zien wat ú kunt doen.

iedereen verdient een morgen

VOORWOORD Meer maatwerk voor studenten. Zo zou je de nieuwe Onderwijsvisie van Avans kunnen samenvatten. De Onderwijsvisie is het beleidsstuk dat de basis vormt voor het onderwijs van de hogeschool. Op het eerste gezicht oogt dit beleidsstuk weinig ambitieus. Geen grote vergezichten over 'alle studenten excellent' of 'net-afgestudeerden die minimaal drie vreemde talen spreken'.

Wél is er meer aandacht voor ondernemerschap en duurzaamheid. En juist daarom is de Onderwijsvisie stiekem ambitieuzer dan ooit. De doelen zijn haalbaar. Hoe het College van Bestuur het een en ander wil bereiken lees je verderop in dit magazine.

Overigens is het niet zo dat er nu een gebrek is aan bijvoorbeeld ondernemerschap bij studenten. Dat bewijst Demy Adams, student Advanced Business Creation in Den Bosch. Naast een voltijdstudie runt ze haar eigen kledingwinkel en in de toekomst wil ze zelfs een eigen kledinglijn beginnen. Voor Demy komt de Onderwijsvisie en de uitwerking ervan waarschijnlijk net te laat, maar in de nabije toekomst kunnen Avansstudenten de vruchten gaan plukken van maatwerk en het aanmoedigen van extra-curriculaire activiteiten. Dan is het aan de studenten zelf om daar echt gebruik van te maken en hun tijd bij Avans niet te beperken tot het halen van de nodige studiepunten.

Arold Roestenburg,
Hoofdredacteur Punt
aa.roestenburg@avans.nl

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. Het blad verschijnt maandelijks met uitzondering van de hogeschoolvakanties. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgelegd in het redactiestatuut.

De redactie wordt terzijde gestaan door een Raad van Advies, die toeziet op de naleving van het redactiestatuut, en fungeert als klachteninstantie.

Hoofdredacteur:
Arold Roestenburg, 088-5257906,
aa.roestenburg@avans.nl
Eindredacteur:
Suzanne Wolters, 088-5258882,
sm.wolters@avans.nl
Deelredactie Breda:
Lotte Gerritse, 088-5256679,
lv.gerritse@avans.nl
Sydney Douwes, 088-5259090,
se.douwes@avans.nl
Deelredactie Den Bosch/Tilburg:

Sanne La Grouw, 088-5256038,
s.lagrouw@avans.nl
Sjuul Nelissen, 073-6295719,
s.nelissen@avans.nl
Raad van Advies: Erik Blokland, Hans de Brouwer, Mark Hasperhoven, Hans Pekaar.
Redactie-adres: Hogeschoollaan 1 Breda, kamer HA008/Onderwijsboulevard 215 's-Hertogenbosch, kamer OE002.
Postadres: Postbus 90116, 4800 RA Breda/Postbus 732, 5201 AS 's-Hertogenbosch.
E-mail: punt@avans.nl.

Advertenties: Bureau Nassau, 020-6230905, info@bureaunassau.nl.
Landelijke nieuwsdienst: HOP.
Layout: Sena Ontwerpers, info@senaontwerpers.nl.
Fotografie: Beeldveld/Wilfried Scholtes, Paul Vermeulen/Beeldhouwers.
Aan dit nummer werkten verder mee: Susan Docters, Laura Janssen, Kwennie Cheng, Anna van Dooren.
Druk: De Bondt grafimedia communicatie bv.
Cover: Beeldveld/Wilfried Scholtes.

08 20

06 **COMMENTAAR**
Nieuwe namen voor de techniekopleidingen

08 **PROJECT**
Zoeken naar oplossingen voor voedselverspilling

10 **ACHTERGROND**
Wat houdt de nieuwe Onderwijsvisie in?

14 **RONDVRAAG**
Wat kies jij: Sinterklaas of Kerstmis?

16 **ACHTERGROND**
Breda studentenstad: feiten en cijfers

26 **TEST**
Waar kun je bij Avans de lekkerste koffie drinken?

10 26

25

INHOUD

COLUMNRICK

De Sogkoning

Morgen tenta-

men. Ik zou nu keihard moeten blokken, maar aangezien ik het concentratievermogen van een goudvis heb, is dat onmogelijk. Ik vrees tentamens. Ik geloof niet in de toegevoegde waarde van momentopnames en ik presteer slecht onder druk. Wat daarentegen een van mijn kernkwaliteiten is, is mijn studieontwikkend gedrag. In de studentenvolksmond beter bekend als soggen. Ik ben de Koning van de Sog. De inspanningen waarmee ik mijn studieontwikkend gedrag invul zijn gewoonweg wanhopig. Ik doe dingen waar ik normaal gesproken een hekel aan heb, aangezien ik die als een minder slechte optie beschouw dan studeren (alles is immers relatief). Voor mijn huisgenoten komt die geïmproviseerde stoornis goed uit, want iemand die vrijwillig alle schoonmaaktaken op zich neemt en perfect uitvoert, is natuurlijk hartstikke welkom.

Uiteraard is het niet alleen maar kommer en kwel: het internet biedt uitstekende mogelijkheden om in mijn sogbehoefte te voorzien: Youtube, Facebook, 9Gag. En natuurlijk de websites met willekeurige feitjes, die mij iedere keer weer verwonderen (wist je dat de hartenkoning de enige koning uit het kaartspel is zonder snor? AMAZING!). Enfin, uiteindelijk kom ik er niet onderuit mezelf een schop onder de kont te geven en de studeermodus aan te zetten. Daarbij geldt wel de regel dat ik uitsluitend mag beginnen wanneer de laatste klokcijfers exact op .00 of .30 staan. Wanneer ik te laat ben moet ik wachten tot het volgende hele of halve uur. Tot ziens studieboeken, hallo afleiding! Morgen dus tentamen. Nu hopen dat er vragen gesteld worden over schoonmaakartikelen, internettypes en domme wist-je-datjes.

Rick Bastiaanssen is vierdejaars Human Resource Management in Breda

NIEUWE AMR-VOORZITTER

Jacques Pijnappels, docent aan de Academie voor Sociale Studies in Den Bosch, wordt de nieuwe voorzitter van de Avans Medezeggenschapsraad (AMR). Hij volgt Martin Spierings op. Na bijna vier jaar stopt Spierings als voorzitter, hij gaat in december met pensioen.

De AMR is vaak het laatste station waar besluiten van het College van Bestuur (CvB) langsgaan. Spierings: 'Er is een goede verstandhouding tussen het CvB en de AMR. Alles gaat in goed overleg en we kunnen open over dingen praten. Er zijn wel eens heikele punten waarbij we het gevoel hebben dat het CvB over ons heen wil walsen. Dan houden we voet bij stuk. Andere onderwerpen zoals de nieuwe onderwijsvisie gaan juist heel soepel.'

Pijnappels: 'Ik kijk uit naar een mooie samenwerking met het CvB. Ik ben ook heel blij met de huidige raad met veel actieve studenten. Medezeggenschap is van de studenten en de medewerkers. Maar we doen het uiteindelijk voor de studenten.'

Avans aast op bouwgrond Onderwijsboulevard

Avans en de Hogere Agrarische School (HAS) hebben hun oog laten vallen op een stuk braakliggende grond aan de Onderwijsboulevard in Den Bosch.

De twee hogescholen willen bouwen op de locatie aan de overzijde van de weg. Zowel Avans als de HAS zitten krap in hun jas en willen daarom graag uitbreiden. Avans huurt een locatie aan het Hervenplein en aan de Parallelweg om plek te hebben voor de 12.697 Bossche studenten.

'Gezien de aanhoudende groei van Avans, met name in Den Bosch, is de hogeschool al langere tijd op zoek naar uitbreidingsmogelijkheden bij de Onderwijsboulevard', zegt een woordvoerder van Avans. Het gaat om oriënterende gesprekken. 'Avans heeft geen haast. Het is niet zo dat we op korte termijn nieuwbouw willen realiseren.'

Over de bestemming van het terrein heerst echter nog politieke onenigheid. Diverse Bossche partijen willen op de locatie een nieuw theater bouwen. Daar is tot nu toe nog geen meerderheid voor te vinden.

ONLINE >>

punt.avans.nl

Avans neemt maatregelen ebola

Naar aanleiding van de actuele ontwikkelingen rond de ebola-epidemie heeft het College van Bestuur van Avans een aantal maatregelen genomen. Zo worden studenten en medewerkers verplicht om reis- en contactgegevens in te vullen.

Avans houdt de richtlijnen aan van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de WHO en het RIVM. Op dit moment geldt er alleen een negatief reisadvies voor Sierra Leone, Guinee Bissau en Liberia. Het huidige risico op een ebolabesmetting in Afrikaanse landen waarvoor geen negatief reisadvies geldt, is uitermate klein. Avansstudenten en medewerkers kunnen dus gewoon voor schoolgerelateerde zaken naar Afrika.

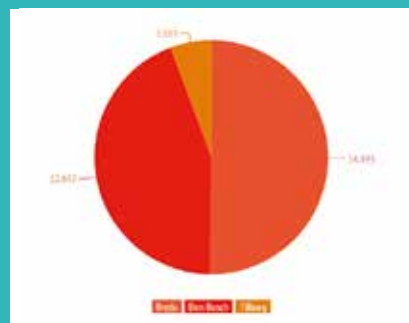
Wel zijn studenten en medewerkers van Avans voortaan verplicht hun contactgegevens en reisinformatie van hun studie- en werkgerelateerde buitenlandse reizen in te voeren in de online database: mobility.avans.nl. Zo kan Avans in een noodsituatie adequaat actie ondernemen.

Daarnaast geldt dat studenten en medewerkers die voor Avans naar Afrika reizen, zich vooraf moeten melden bij het International Office.

28.829 STUDENTEN

Avans telt in het studiejaar 2014-2015 28.829 studenten. Dat zijn er 623 meer dan vorig studiejaar. Het gaat om voorlopige aantallen, de definitieve instroomcijfers zijn nog niet bekend.

Aantal Avans studenten per stad

puntavans

@PuntAvans

Vanaf september 2015 nieuwe namen techniekopleidingen

JE ZULT MAAR MENS EN TECHNIEK STUDEREN

TEKST **AROLD ROESTENBURG** ILLUSTRATIE **ANNA VAN DOOREN**

De afgelopen decennia is een wildgroei aan opleidingen ontstaan. In de technische sector is het aantal verschillende opleidingen enorm; wel 84. Zo heb je bij Avans International Maintenance Management, maar elders bestaan de opleidingen Advanced Sensor Application, Geodesie, Technische Commerciële Confectiekunde en Aquatische Ecotechnologie.

Het bedrijfsleven ziet door de vele opleidingsbomen het bos niet meer, bleek uit het onderzoek 'HBO Techniek in Bedrijf' uit 2011. Middelbare scholieren vinden het lastig een keuze te maken en opleidingen zijn niet breed genoeg om snel te kunnen anticiperen op veranderingen in de praktijk, die in hoog tempo plaatsvinden. Dat moet dus anders. Vanaf 2015 kent het domein techniek nog maar 34 brede opleidingen met daaraan gekoppeld 27 afstudeerdifferentiaties.

Deze 'techniekconversie', zoals de uitvoering van het plan wordt genoemd, brengt nogal wat veranderingen met zich mee voor hogescholen, zoals nieuwe wervingscampagnes en het aanpassen van websites. Maar wordt het werkelijk duidelijker? Sommige nieuwe namen zijn wel erg breed en doen meer denken aan een profielkeuze op de middelbare school. Goed voorbeeld daarvan is Mens en Techniek. Vanaf 1 september te volgen bij Avans in Tilburg. Voorheen heette die opleiding Gezondheidszorg Technologie. En zo blijft de afstudeer richting die je bij Avans volgt ook heten. Maar op je diploma staat Mens en Techniek. Daar moet je straks mee de arbeidsmarkt op. Het is waarschijnlijk zaak om in je sollicitatiebrief duidelijk uit te leggen wat Mens en Techniek inhoudt. Eer de nieuwe naam is ingeburgerd bij het bedrijfsleven, zijn we heel wat jaren verder. ●

WAAROM

zijn fietspaden vaak rood?

DAAROM

Fietsstroken en fietspaden hebben vaak een rode kleur. Daardoor is het onderscheid tussen de rijweg en het fietsgedeelte het meest duidelijk, toch?

Iedereen die in Tilburg woont, kent 'm: het rode fietspad. Het drukbereiden pad loopt van Turnhout tot Tilburg. Het werd rond 1980 aangelegd en kenmerkt zich door de kleur: rood. Bijzonder, want destijds was het gebruikelijk om voor fietspaden gele betontegels of zwart asfalt te gebruiken. Maar dit fietspad moest een speciale kleur krijgen en toen bleek dat de fabrikanten niet veel meer rekenden voor de kleur rood, werd daarvoor gekozen. Een traditie was geboren: langzamerhand kregen álle fietspaden dezelfde rode kleur.

Ondertussen zijn we er zo aan gewend dat fietspaden en fietsstroken rood zijn, dat het niet slim is om de kleur aan te passen. Al valt dat om veiligheidsredenen te betwisten. Uit onderzoek blijkt dat de kleur blauw meer opvalt bij automobilisten en fietsers en dus een betere waarschuwingsfunctie heeft. ●

Bronnen: Quest, Meesterbrein.com

Een gebrek aan communicatie speelt een grote rol bij voedselverspilling. Twee Bossche studenten koppelden het probleem van verspilling aan het voedseltekort van de Voedselbanken. Door een simpele app en website kunnen partijen straks snel en makkelijk met elkaar in contact komen.

STRIJD TEGEN VOEDSEL-VERSPILLING

TEKST LAURA JANSSEN

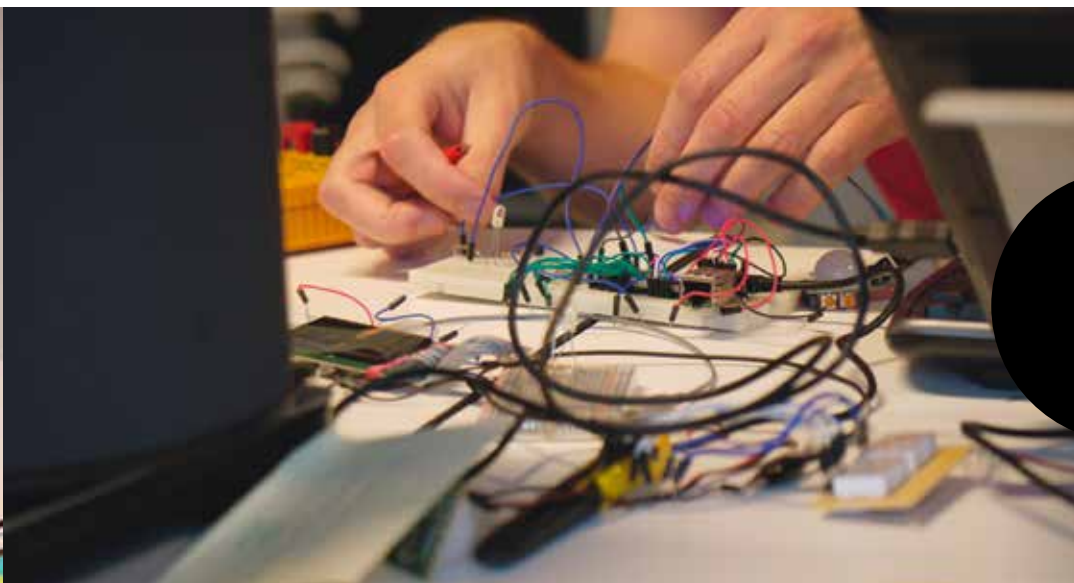
De Voedselbanken in Nederland helpen wekelijks 85.000 mensen. Maar ze hebben vaak een voedseltekort. Puck Simons, derdejaarsstudent Advanced Business Creation: 'In Nederland wordt 30 procent van het voedsel in de voedselketen weggegooid: tijdens productie, transport, verkoop of door de consument. Slechts 0,5 procent daarvan komt bij de Voedselbank terecht.' Net als Michiel Bloemendaal, derdejaarsstudent Bedrijfskunde MER, deed Puck half

oktober mee aan de hackathon 'Hack Food Waste' tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven. Voor deze wedstrijd zochten deelnemers 32 uur lang naar oplossingen voor voedselverspilling. De twee Avansstudenten kwamen in één team terecht en wonnen uiteindelijk de hoofdprijs van 1.500 euro.

Hele nacht door

'Zo'n hackathon is een hele ervaring', vertelt Michiel. 'Het was voor ons allebei de eerste keer dat we aan zoiets meededen. Ons idee vooraf was dat er alleen maar program-

meurs zouden zijn, maar er waren ook opvallend veel creatievelingen. Sommige deelnemers gingen echt de hele nacht door! Wij zijn wel een paar uur gaan slapen.' Een stuk of tien "opdrachtgevers" vertelden over het probleem waarmee zij worstelen. Daarna vormden de deelnemers teams. Michiel en Puck kwamen in één team terecht met Fiona Jongejans, Yasemin Arslan en Philippe Rol. Puck: 'De Voedselbank sprak Michiel en mij aan, omdat hun case heel duidelijk en overzichtelijk was. Terwijl het tegelijk om een heel groot, sociaal-maatschappelijk pro-

bleem gaat. Bovendien werken de Voedselbanken vooral met vrijwilligers en gebruiken ze nog maar weinig nieuwe technologieën. Daardoor lagen er veel kansen.’

Het Tinder-principe

De verspilling is vooral een communicatieprobleem, concludeerden de vijf teamleden. Voor boeren, voedselproducenten, transportbedrijven, supermarkten, enzovoort is het makkelijker en goedkoper om eten weg te gooien. ‘Door lange communicatielijnen, weinig transparantie in het proces en een tekort aan mankracht komt het overschot aan voedsel

vaak niet bij de Voedselbank terecht.’ Het team kwam tot het concept SUR+ (surplus betekent overschot in het Engels). Ze bedachten een app en een website waarop alle partijen in de keten eenvoudig, snel en dus goedkoop met elkaar in contact kunnen komen. Michiel: ‘Een boer kan invoeren dat hij een bepaald overschot heeft. De Voedselbank krijgt een directe melding en kan meteen een vraag uitzetten naar hun partnertransportbedrijven: wie is in de buurt en in de gelegenheid om de vracht op te halen? Denk aan het Tinder-principe: ja of nee. Ik heb voedsel over. Ik heb transport.’

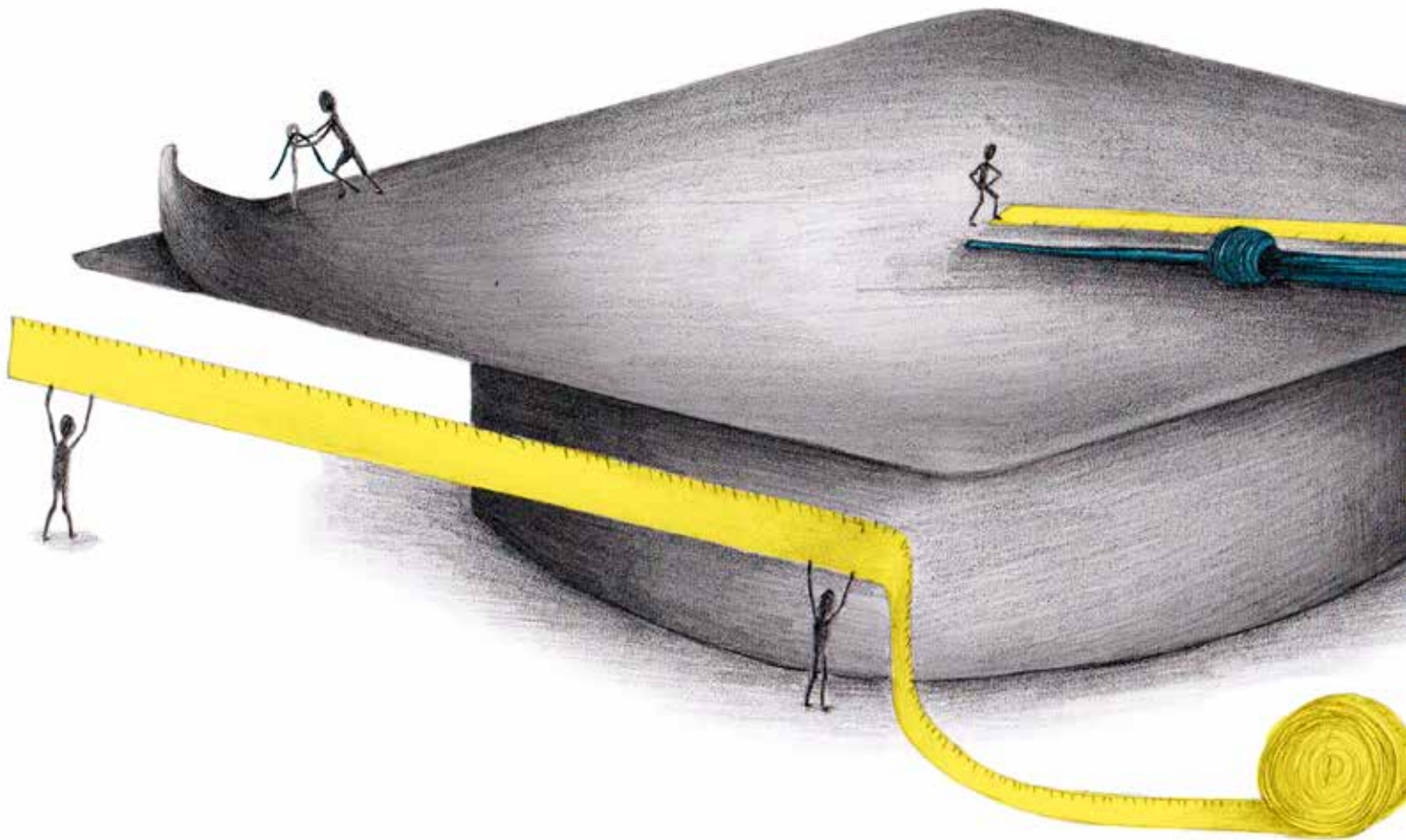
Keurmerk

Maar waarom zouden boeren meedoen aan SUR+? Puck: ‘In eerste instantie natuurlijk omdat ze maatschappelijk verantwoord willen ondernemen. Bedrijven die meedoen, kunnen bovendien het keurmerk SUR+ op hun producten zetten. Zo ziet de consument dat het bedrijf goed bezig is.’

De app en de website bestaan nog niet. De vijf teamleden zijn nu serieus aan het uitzoeken hoe ze hun concept verder kunnen ontwikkelen, bijvoorbeeld met hulp van Europese subsidies. ●

OP WEG NAAR DE AVANS

TEKST AROLD ROESTENBURG, SJUUL NELISSEN ILLUSTRATIE KWENNIE CHENG

STUDENT VAN 2020

Alle Avansstudenten moeten straks een ondernemende houding hebben, bewuste burgers zijn en meer uit hun studietijd halen. Collegelid Diederik Zijderveld legt uit wat de Onderwijsvisie nog meer inhoudt.

'Straks moet het binnen elke academie mogelijk zijn af te studeren in je eigen onderneming'

De Avansstudent is een lerende, ondernemende, onderzoekende en bewuste burger. Althans, dat is waar de hogeschool naar streeft in de nieuwe Onderwijsvisie. Die vormt een belangrijke pijler van de Ambitie 2020 die Avans Hogeschool eind dit jaar zal vaststellen. Academies hebben tot 2020 de tijd om deze ambitie waar te maken. Diederik Zijderfeld, lid van het College van Bestuur van Avans, geeft tekst en uitleg bij de Onderwijsvisie, de ambitie van Avans en de gevolgen daarvan voor studenten en medewerkers.

Studenten moeten binnen hun opleiding kennis maken met zelfstandig ondernemerschap en een ondernemende houding ontwikkelen, staat in de Onderwijsvisie. Is dat wel zo belangrijk voor alle studenten?

'Het is niet onze ambitie 28.000 ondernemers op te leiden. Maar ik denk dat voor bijvoorbeeld studenten kunst, sociale studies, fysiotherapie en verpleegkunde ondernemerschap steeds belangrijker wordt. De kans dat die studenten als zzp'er gaan werken is aanzienlijk. De taak van Avans is ze daar goed op voor te bereiden.

Let wel; ondernemerschap is iets anders dan een ondernemende houding. Daarvan vinden we wél dat alle Avansstudenten erover moeten beschikken. Het willen én kunnen zien van kansen voor het bedrijf of de organisatie is ook belangrijk voor mensen die in loondienst werken.

In het verleden hebben we al prachtige initiatieven gezien op het gebied van ondernemerschap zoals Starterslift. Straks moet het binnen elke academie mogelijk zijn af te studeren in je eigen onderneming. Bij sommige opleidingen kan dat overigens al. Uit recente

cijfers blijkt dat 9 procent van de werkende Nederlanders ondernemer is. Dan zou het toch mooi zijn als minstens 9 procent van onze afgestudeerden ook ondernemer is.'

Volgens de Onderwijsvisie draagt Avans uit overtuiging bij aan de persoonsvorming van de student tot 'bewuste burger'. Gaat de hogeschool waarden en normen opdringen aan studenten?

'Als hogeschool hebben we de verantwoordelijkheid bij te dragen aan de vorming van bewuste, kritische burgers. We gaan geen Avansnormen en -waarden opleggen, maar leren studenten wel dat ze verantwoordelijkheid dragen voor hun professionele handelen. Neem de financiële sector. In het verleden is daar te vaak gedacht: "als het volgens de regels niet verboden is, is het goed". Studenten moeten leren steeds zelf een ethische afweging te maken.'

Het is het doel van Avans het maximale uit iedere student te halen. Wat als die student individueel wil afstuderen, terwijl dat niet gebruikelijk is binnen het curriculum?

'We worden in de toekomst niet een soort cafetaria waar iedere student zijn eigen studiemenu kan samenstellen. Vanuit het landelijk overleg tussen hogescholen en het bedrijfsleven ontstaat een beeld van het toekomstig beroepenveld. Dat beeld wordt vertaald in een set van einkwalificaties waarover iedere afgestudeerde moet beschikken.

Wat we wel meer gaan doen is studenten faciliteren in het benutten van hun unieke talenten of juist helpen met het versterken van die competenties die nog niet op niveau zijn. Die set van einkwalificaties zijn een minimum, maar we willen iedereen die meer

kan, uitdagen en faciliteren om ook meer te doen. Dat bedoelen we met meer maatwerk en het maximale uit iedere student halen.'

Om dat te kunnen doen wordt studieloopbaanbegeleiding nog belangrijker. Kunnen studieloopbaanbegeleiders (slb'ers) dat aan? Het zijn tenslotte docenten die de begeleiding er bij doen.

'Om een misverstand te voorkomen: het is niet de bedoeling dat slb'ers helpen bij zware hulpvragen. Dan moeten ze studenten verwijzen naar decanen die op hun beurt zorgen voor professionele begeleiding. Wat wel gaat veranderen is dat studieloopbaanbegeleiding meer wordt dan het voorkomen van studievertraging. Ook studenten die goed mee kunnen, moeten begeleiding krijgen van de studieloopbaanbegeleider om het maximale uit hun studietijd te halen. Daartoe leiden we slb'ers ook op.'

Dat klinkt leuk, meer uit je studietijd halen. Maar hoe dan?

'Naast meer maatwerk binnen de curricula, gaan we de komende jaren ook meer extracurriculair aanbieden. Stel, een ondernemer komt met een bepaalde vraag bij Avans. Wij denken dat studenten van diverse opleidingen in zo'n project kunnen meedraaien. Dan

moeten we niet die ondernemer naar huis sturen met de boodschap dat helaas de minor al drie weken draait en hij over een jaar weer welkom is. Nee, dan moeten we die ondernemer koppelen aan enthousiaste studenten.'

Waarom zouden studenten dat willen naast hun studie?

'Ik denk dat de meeste studenten gemotiveerd zijn om met hun toekomstige vak bezig te zijn, zeker als ze mogen werken aan echte problemen van echte bedrijven of organisaties. En verder denk ik dat zij ook inzien dat, willen ze een kans maken op de arbeidsmarkt, ze moeten opvallen tussen de andere afgestudeerden. Dan zijn dit soort projecten erg nuttig.'

Het afstudeerprogramma bevat meerdere toetsen. Zo komt de diversiteit aan bod van alle competenties waar een startende professional over moet beschikken', staat in de Onderwijsvisie. Gaan studenten op andere onderdelen afstuderen buiten de scriptie?

'De NVAO, die alle opleidingen keurt, kijkt vaak alleen naar het eindniveau van scripties. Dat vindt Avans te beperkt. Daarin kun je niet alle beroepscompetenties toetsen. Alle opleidingen moeten een breder toetsprogramma samenstellen waarin de eindkwalificaties getoetst worden. De kunstacademie is daarmee bijvoorbeeld al een eind op weg'

De Onderwijsvisie is ambitieus. Van opleidingen wordt meer flexibiliteit en multidisciplinair samenwerken gevraagd. Wat is de belangrijkste eerste stap die nu moet volgen?

'Belangrijk is dat Avans geen slechte uitgangspositie heeft. Studenten zijn tevreden, onze afgestudeerden zijn tevreden en de

NVAO is tevreden. We hebben wel de ambitie om het nog beter te doen. Veel opleidingen voldoen al aan een of meerdere onderdelen van de Onderwijsvisie. Geen enkele opleiding voldoet aan alle eisen die we stellen voor 2020. Het is belangrijk dat iedere academie en opleiding bekijkt wat die Onderwijsvisie betekent voor het eigen onderwijs. En dat ze leren van elkaar. Vanzelf ontstaan daar rode draden uit zoals multidisciplinair werken, toetsing en het aanbieden van extra-curriculaire activiteiten. Dat zijn onderwerpen die we Avansbreed gaan oppakken' ●

AMR-studenten zijn kritisch

De Onderwijsvisie kan rekenen op steun van de Avans Medezeggenschapsraad (AMR), maar de studentleden in de raad hebben wel kritische punten. Internationalisering van het onderwijs en de digitale leeromgeving komen volgens hen te weinig voor in het stuk. Daarnaast vragen ze zich af wat er uiteindelijk terecht komt van deze visie.

'Het onderwijs bij Avans blijft kleinschalig en persoonlijk, dat is goed', zegt Frank Vreman, AMR-lid en derdejaarsstudent Advanced Business Creation in Den Bosch. 'Er is in de Onderwijsvisie veel ruimte voor zelfontplooiing van studenten.'

Meer ondernemerschap in het onderwijs juichen de AMR-studenten toe. Darya Krapyva, derdejaarsstudent Bedrijfskunde M&R in Breda: 'Er is vanuit studenten volgens mij veel behoefte om te ondernemen. Het is goed dat het terugkomt in het curriculum.'

Toch hebben de AMR-studenten nog een aantal kritische vragen. 'Hoe wordt het vertaald door de academies?', vraagt Darya zich af. 'Ze hebben tot 2020 de tijd om het uit te voeren, maar het is de vraag hoe dat gebeurt.'

Frank hoopt dat de Onderwijsvisie niet wordt vergeten door de academies. 'In het verleden is wel voorgekomen dat een onderwijsvisie niet van de grond kwam. Dat is zonde. Betrek de studenten bij de uitvoering en vraag ze naar hun mening. Zij ervaren het, dus het is belangrijk wat ze ervan vinden.'

Beide AMR-leden vragen zich af wat er onderscheidend is aan de Onderwijsvisie van Avans. 'Het is een redelijk ambitieuze visie. Maar onderwijsvisies van andere hogescholen lijken erg op die van Avans. Hoe onderscheid je een Fontysstudent van een Avansstudent?', zegt Frank.

SINTERKLAAS OF KERSTMIS?

JASON DE KOEIJER

tweedejaars Communicatie Breda

'Ik heb een favoriete kerstbal. Die heb ik uit mijn oma's kerstboom gejat toen ik twee jaar oud was. Ik heb hem nog steeds en ik hang hem altijd vooraan in de boom, zodat je hem goed kunt zien. Hij heeft voor mij nog meer waarde gekregen toen mijn oma overleed.

Ik tuig de kerstboom altijd op samen met mijn moeder. Een mooi ritueel. Ik woon nu op kamers, dus ik denk dat mijn moeder dit jaar de boom versiert. Ze staat er wel op dat ik zelf een klein boompje neem. Ik vind de sfeer van kerst erg fijn. Het voelt warm, gezellig met familie en al dat lekkere eten. Het maakt mij niet zoveel uit wat we eten, als er maar vlees is. Met Sinterklaas heb ik niet zoveel. Pakjesavond duurt maar een paar uurtjes en ik ben dat gezeik over Zwarte Piet helemaal zat! Geef mij maar kerst.'

JELLE DE GARDEIJN

eerstejaars Civiele Techniek Tilburg

'Nu kies ik duidelijk voor kerst, vroeger was dat anders. De kerstdagen zijn gezellige feestdagen waarop de hele familie bij elkaar komt. We gaan uitgebreid en lekker eten, meestal gewoon thuis. Er zijn dan ook cadeaus, die kopen mijn ouders. Cadeaus kopen voor elkaar doen we eigenlijk niet. Dit jaar wil ik graag een printer en boeken. Ik lees graag literaire thrillers.

Sinterklaas vond ik vroeger wel leuk, maar nu niet meer. Dat komt natuurlijk doordat we het niet meer vieren, het is nu gewoon een avond zoals alle andere. Toen ik klein was, keek ik echt uit naar 5 december. Maar zonder cadeaus is de lol er wel snel af hoor.'

ANASS ZOUBEIRI

vierdejaars Small Business en Retail Management Den Bosch

'Ik vier het eigenlijk allebei niet. Vroeger toen ik klein was wel, maar inmiddels niet meer en ik mis het ook niet. Ik denk dat de laatste keer dat ik sinterklaas vierde, zo'n zes jaar geleden is. Toen zat ik nog op de middelbare school en trokken we met vrienden lootjes, maar veel herinner ik me daar niet van. Misschien dat ik tweede kerstdag nog met familie ga doorbrengen. Aan cadeaus doen we niet, we gaan met z'n allen lekker eten. Op eerste kerstdag moet ik sowieso werken. Ik werk in het restaurant van mijn ouders en met kerst is het dan extra druk.'

De feestmaand december staat weer voor de deur. Tijd voor cadeautjes, lekker eten en drinken, en samen zijn met familie. Maar er is ook strijd tussen Sinterklaas en de kerstman. Welke feestdag is het populairst bij studenten?

LAURA VAN WELL

eerstejaars Verpleegkunde Breda

'Kerst is mijn favoriete feestdag. Ik heb echt helemaal niets met Sinterklaas. Dat komt omdat er in mijn familie geen kleine kinderen meer zijn en dan maak je die hele aanloop van de intocht van Sinterklaas tot pakjesavond niet mee. Ook vind ik het leuk dat kerst twee dagen duurt. Eén keer in de twee jaar ga ik naar Terschelling met mijn familie. We zijn dan met z'n vijven. Daar doen we alles samen. Lekker fietsen door de duinen, spelletjes doen. Natuurlijk draait het ook om lekker eten. Daar zijn we gek op. Als we het thuis vieren leggen we allemaal cadeautjes onder de boom. Ik vind het leuk om de kerstboom op te tuigen. Ik heb geen speciale kerstballen, maar wel een favoriete piek. Die wil ik er ieder jaar zelf op zetten.'

SIFRA VAN DALEN

tweedejaars Communication & Multimedia Design Den Bosch

'Beide feesten hebben hun charmes. Ik vier zowel Sinterklaas als Kerstmis. Maar als ik eerlijk ben, vind ik kerst net iets romantischer. Dat vier ik met mijn familie en dan gaan we lekker eten en geven we elkaar een cadeautje. Het sinterklaasfeest is vooral leuk omdat het een traditie is van vroeger die we nog steeds voortzetten. Bij ons thuis trekken we ieder jaar lootjes. Sterker nog, we hebben net lootjes getrokken. Ik moet alleen nog wel even een lijstje maken voor de gene die mijn naam heeft getrokken dit jaar.'

RAFFI SHAHBAZ NAZARIAN

eerstejaars Communication & Multimedia Design Breda

'Kerst vier ik het liefst. Ik ben Armeens en in Armenië is kerst een big deal. Ik vind de warme sfeer van kerst erg prettig. Sinterklaas heb ik als kind natuurlijk wel gevierd, maar vind ik erg kil overkomen. Het geeft gewoon niet dat warme gevoel dat ik bij Kerstmis krijg. Omdat dat wereldwijd wordt gevierd, geeft dat een sterk gevoel van verbondenheid. Alsof de hele wereld met elkaar in contact staat. Bovendien komt met kerst het écht lekkere eten pas op tafel. Zelf vier ik het thuis, samen met mijn familie. Er liggen dan cadeautjes onder de boom, die ik altijd met mijn moeder en broer optuig. Iedereen van de familie is er. Dat vind ik fantastisch. Ik vind het erg fijn om samen te zijn met de mensen van wie ik hou.'

A photograph of a brick building with a dormer window and a green trash bin in the foreground. The text is overlaid on the image.

*Bredase
studenten-
wereld in
kaart
gebracht*

TEKST **SUSAN DOCTERS EN RALPH VAN WOLFFELAAR (BN DESTEM)**
FOTOGRAFIE **BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES**

Breda telt 23.116 studenten. Die zijn belangrijk voor de stad én de economie. Wie woont er thuis en welke studenten huren een kamer? Hoeveel internationale studenten zijn er? Punt en BN DeStem duiken in de Bredase studentenwereld.

M

et drie instellingen voor hoger onderwijs wil Breda een échte studentenstad zijn. Aan Avans, de Nederlandse Hogeschool voor Toerisme en Verkeer (NHTV) en de Koninklijke Militaire Academie (KMA) studeren bij elkaar zo'n 23.000 studenten. Onder hen een kleine 1.500 internationale studenten, van hen volgt niemand onderwijs aan de KMA. De verklaring is logisch: je moet de Nederlandse nationaliteit hebben om bij Defensie in dienst te komen. Het aantal jongeren dat jaarlijks in Breda gaat studeren is niet te onderschatten, blijkt uit de instroomcijfers. Aan Avans alleen al begonnen in september 2014 4.342 nieuwe studenten met een opleiding. Het gros van de Avansstudenten studeert in voltijd: ruim 11.000. NHTV en KMA bieden geen deeltijdopleidingen aan.

Het aantal uitwonende studenten neemt al een aantal jaren toe. Dat is niet zo vreemd, want naast het stijgende aanbod vanuit de onderwijsinstellingen is het afgelopen decennium door de corporaties een flink aantal studentenkamers aan de al bestaande voorraad toegevoegd.

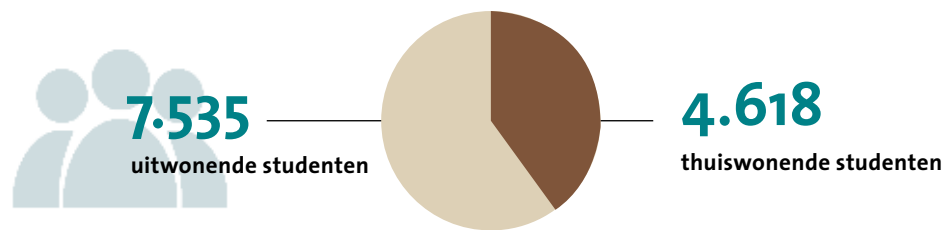
Geen enkele cadet (landmacht-officier in opleiding) die onderwijs volgt aan de KMA krijgt studiefinanciering of een ov-studentenkaart. Zij krijgen van Defensie salaris en huisvesting. Opmerkelijk: de cijfers van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), verschillen nogal met de optelsom van de onderwijsinstellingen zelf. De organisatie heeft daar ook geen verklaring voor.

Het creëren van een aantrekkelijk woonklimaat voor Bredase studenten hoort bij

BREDA TELT 23.116 HBO- (IN OKTOBER 2014)

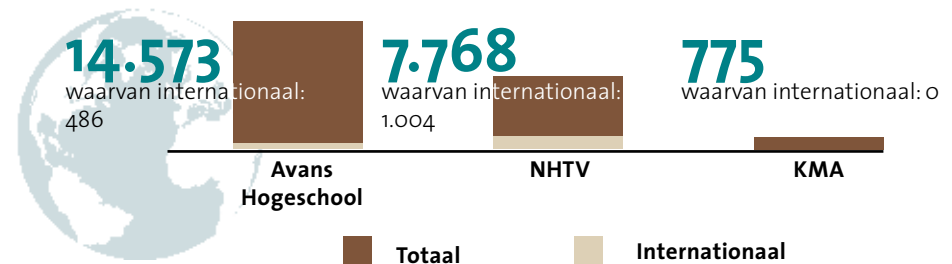
BIJ DUO ZIJN DE VOLGENDE AANTALLEN BEKEND (IN JULI 2014):

! Dit zijn zowel mbo- als hbo-studenten

HBO-STUDENTEN PER ONDERWIJSINSTELLING (IN OKTOBER 2014):

! Deze aantallen zijn voorlopige cijfers

een studentenstad, vindt het college van burgemeester en wethouders. SP, CDA, PvdA, GroenLinks en Breda'97, namen in het coalitieakkoord van begin dit jaar onder meer op: 'De komende jaren wordt versterkt ingezet op betaalbare (tijdelijke) studentenhuysvesting.' En: 'Het is een uitdaging om studenten ook na hun studie aan Breda te binden.' Vier jaar geleden klonk hetzelfde geluid in het coalitieakkoord van de toenmalige coalitie-

partijen (VVD, CDA, D66 en GroenLinks): 'We willen studenten binden aan en behouden voor Breda.'

Het binden van studenten aan de stad is om meerdere redenen belangrijk: ze kunnen doorstromen op de woningmarkt én ze zijn een economische bron van inkomsten. Onderzoeksbureau TNO becijferde enige tijd geleden al dat de gemiddelde Nederlandse

STUDENTEN

GEMIDDELTE HUURPRIJS VAN EEN BREDASE
STUDENTENKAMER (IN 2013):

€ 343,- (Bron: CHOI)

Stijging ten opzichte van 2012

€12,-

Rapportcijfers voor vindbaarheid
van een studentenkamer

6.6

Percentage van het gemiddeld
studenten-inkomen (870 euro)

44 %

hbo-student 25.000 euro per jaar oplevert.

Het exacte aantal studentenkamers in Breda is niet vast te stellen. Woningcorporaties bieden kamers aan, maar studenten kopen of huren soms ook zélf een huis, al dan niet samen met anderen. Wat je ook ziet is dat de ouders van een student een woning kopen en die verhuren die aan hun kind en huisgenoten. ●

'Ik wilde er mijn eigen plekje van maken'

Lynn van Oers (22), vierdejaarsstudent Culturele en Maatschappelijke Vorming aan Avans, woont aan de Wilhelminasingel in een huis met vier anderen. Ze is geboren in Roosendaal, maar opgegroeid in Rucphen.

Ruim dakterras

'Mijn kamer is tussen de 30 en 35 vierkante meter groot. Ik heb hem sinds juni van dit jaar, maar we hebben er veel in geklust voordat ik er in trok. Het was nogal afgeleefd. Ik wilde er echt mijn eigen plekje van maken, en dat is gelukt. Beneden is de woonruimte en een toilet. Mijn bed staat boven op een grote vide. Daar zit ook de badkamer. En ik heb nog een ruim dakterras.'

725 euro

'Ik huur deze kamer via een particuliere eigenaar voor 725 euro per maand. Ja dat is veel, maar Breda is sowieso een dure stad om te huren en ik wilde graag een buitenruimte. Bovendien zijn mijn ouders onlangs geëmigreerd, dus kan ik nu niet even bij hen op bezoek. Ik betaal de huur in principe zelf, maar mijn ouders springen wel bij als dat nodig is. Studiefinanciering krijg ik niet meer, maar ik ontvang straks wel huursubsidie als ik 23 jaar ben.'

Lenen en werken

'Om dat geld bij elkaar te krijgen leen ik van DUO, maar ik werk ook veel. Bij Albert Heijn achter de kassa en ik ben ook actief als promostudent voor Avans. Veel tijd heb ik niet over, want daarnaast doe ik nog vrijwillig buurt- en jongerenwerk in Oudenbosch, waar ik ook heb stage gelopen.'

Breda

'Ik woon op een mooie plek. Mijn kamer ligt tussen de stad en school in. Ik zou niet op zo'n campus als bijvoorbeeld Easy Street willen wonen. Te groot, te massaal. Het lijkt daar allemaal op elkaar.'

S

Student in Zuid-Korea

THUIS IN SEOUL

Veel studeren, hard werken en vrienden ontmoeten. Gijs Heesterbeek, student International Financial Management in Breda, heeft tijdens zijn studie aan de Kyung Hee University in Seoul, Zuid-Korea, geen seconde heimwee naar Nederland.

Waarom zo ver van huis?

'Veel Koreaanse vrienden van me wonen in Seoul. Ik ben hier in 2012 op vakantie geweest. De stad, cultuur en mensen spraken me toen zo aan dat ik meteen besloot weer terug te komen.'

Dus geen cultuurshock voor jou?

'Het Koreaanse leven gaat erg snel: veel studeren, hard werken en vrienden ontmoeten. Dat bevalt me eigenlijk prima. Ik wist wat ik kon verwachten, ik voel me hier echt thuis.'

Hoe ga je om met de hectiek van de stad?

'Ik ga erin mee. Mijn lessenpakket is redelijk zwaar met veel vakken en examens. Als ik een uurtje pauze heb, ga ik de stad in om iets te bezoeken of ergens lekker te eten. Ik ben zelden op mijn kamer.'

Ben je constant aan het omrekenen naar euro's?

'Dat blijf ik onbewust toch doen. Maar het is altijd weer een positieve verrassing hoe goedkoop alles hier is!'

Hoe is het uitgaansleven daar?

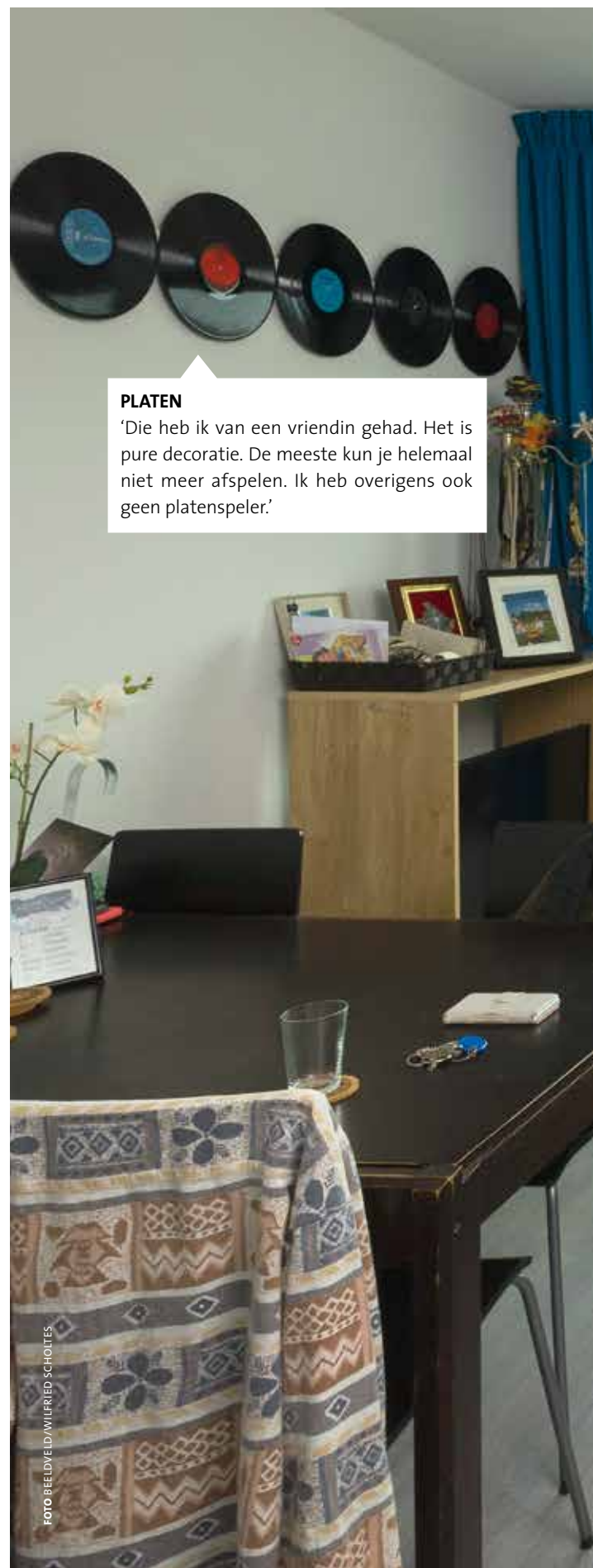
'Er zijn enorm veel (karaoke-)bars en clubs in Seoul. Koreanen houden van uitgaan - en drinken - na het werk. Iedere dag zit alles stampvol.'

Wat is je mooiste ervaring?

'Seoul ligt tussen de bergen, die je via paden kunt beklimmen. Vanaf de top over de stad uitkijken, is heel bijzonder.'

Is er iets wat je daar mist?

'Fietsen doe ik graag, maar dat is hier niet gemakkelijk. Het verkeer in Seoul is veel te druk en er zijn meestal ook geen fietspaden. Maar langs de Han-rivier of in het park kun je prima fietsen.'

PLATEN

'Die heb ik van een vriendin gehad. Het is pure decoratie. De meeste kun je helemaal niet meer afspeelen. Ik heb overigens ook geen platenspeler.'

STUDENTENKAMER

LISETTE VAN DE WIEL, tweedejaarsstudent International Business and Languages in Den Bosch, betaalt 385 euro inclusief voor een studio van 24 m² in studentencomplex Talent Square in Tilburg.

GORDIJNEN

'Tijdens het inschrijven voor de woning kon je kiezen uit vier kleuren gordijnen. Ik ben wel blij met mijn keuze voor blauw.'

UITZICHT

'Ik kan echt uren uit het raam kijken. Je zit hier bijna 50 meter hoog en kunt ver kijken. Vooral de zonsopgang en zonsondergang zijn mooi om te zien. En bij onweer heb je ook spektakel.'

PALLETS

'Op internet had ik gezien dat iemand van pallets een soort bank had gemaakt. Dat vond ik mooi dus toen de bouw hier nog niet helemaal af was, heb ik een aantal bouw pallets mee naar boven genomen. Ik zit erover te denken er een bed van te maken.'

De ambitieuze Demy Adams is twintig jaar, voltijdstudent Advanced Business Creation in Den Bosch en sinds kort eigenaresse van kledingwinkel Fashion Addicts. Niets staat een succesvolle carrière nog in de weg.

TEKST SYDNEY DOUWES FOTO BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES

TWINTIGER RUNT KLEDINGWINKEL VOOR

Het begon allemaal met twee losse kledingrekken in de nagelstudio van haar moeder. Inmiddels zijn de rekken ingeruild voor een kleine, stijlvol ingerichte winkel in winkelcentrum De Hovel in Goirle. 'Het is een hectische tijd geweest', vertelt Demy Adams, student Advanced Business Creation in Den Bosch. 'Maar als ik terugkijk op de verbouwing en de opening, kan ik alleen maar trots zijn. De winkel is precies geworden zoals ik het wilde', vertelt de glunderende student.

Liefde voor mode

Terwijl de winkel steeds voller loopt met klanten vertelt Demy over haar liefde voor mode: 'Al mijn hele leven houd ik me bezig met mode. Het begon in de nagelstudio van mijn moeder en met een webshop. Mijn moeder stelde voor om wat items in te kopen en die te verkopen. Dat ging beter dan verwacht, het liep zelfs storm. Ik hoorde dat er een pand vrijkwam in het centrum, greep mijn kans en nam het over. Nu,

een fikse verbouwing verder, heb ik mijn eigen winkel.'

'Van tevoren had ik nooit kunnen bedenken dat ik een eigen winkel zou hebben. Ik dacht eerder aan een baan bij bijvoorbeeld modemerkt Supertrash.' Maar wie denkt dat het bij de winkel in Goirle blijft, heeft het mis. 'Mijn ultieme droom is om een eigen kledinglijn te hebben.'

Bezig bijtje

Van de administratie tot de in- en verkoop; Demy regelt alles zelf. Gelukkig krijgt ze veel hulp van haar moeder. 'Zonder haar was het niet gelukt', vertelt Demy. 'Mama staat in de winkel als ik op school zit. Alle uren die ik niet op school doorbreng, sta ik in de winkel.' Alhoewel klanten erg enthousiast zijn over de winkel en de kleding, moet Demy ze weleens teleurstellen. 'Het is al een paar keer voorgekomen dat klanten speciaal voor mij naar de winkel kwamen, maar dat ik op school zat.' 'Ik vind het nog steeds belangrijk om mijn opleiding af te ronden. Over

FASHION ADDICTS

een tijdje moet ik stage lopen, dat wil ik graag doen bij mijn eigen winkel. Het is helaas nog niet zeker of dat kan. School moet daarvoor toestemming geven. Als ik die niet krijg, moet ik iemand in dienst nemen en zelf bij een ander bedrijf stage lopen.'

Parijs, Amsterdam en Ibiza

'Iedere twee weken ga ik een dag naar Parijs om inkopen te doen. Daarnaast ga ik wekelijks naar Amsterdam voor afspraken of inkopen. Uit Ibiza heb ik laatst handgemaakte laarzen ingekocht, die in Nederland erg goed verkochten. De items die ik insla, draag ik zelf ook. Mijn moeder gaat altijd mee. Zij zoekt naar items voor haar eigen leeftijd, daardoor is mijn collectie geschikt voor alle leeftijden.'

Fashion Addicts is nu een paar maanden geopend en aan klanten geen gebrek. Een eigen winkel is een hele verantwoordelijkheid. De nuchtere Demy denkt daar niet al te moeilijk over. 'Dat komt vooral doordat ik dit gewoon echt heel erg leuk vind.' ●

NET AFGESTUDEERD

KELLY DONDERS

LEEFTIJD: 24 jaar

AFGESTUDEERD: mei 2013

OPLEIDING: Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH)

WERKT BIJ: Kellycaresse.nl

FUNCTIE: Hoofdredacteur

VERDIENT: Voldoende om fulltime te kunnen uitoefenen

Afgestudeerd SPH'er, nu hoofdredacteur Kellycaresse.nl. Vertel!

'Tijdens de diploma-uitreiking was ik twintig weken zwanger van mijn dochter Lana. Mijn vriend Yannick en ik wilden graag een kindje. Dat ik nog niet klaar was met mijn studie hield ons niet tegen. Het was sneller raak dan gepland. Daarom heb ik hard vooruit gewerkt voor mijn afstuderen, zodat ik daar later in de zwangerschap niet veel zorgen meer over had. Al die tijd hield ik een blog bij. Dat werd steeds succesvoller. Ik kreeg steeds meer betaalde opdrachten en bedrijven wilden adverteren op mijn blog. Na de bevalling dacht ik niet aan solliciteren omdat mijn blog inmiddels mijn fulltimebaan was geworden.'

Wat voor blog is Kellycaresse.nl?

'Het is een Mama Lifestyle Blog waarop ik post over mijn leven als moeder, mode, healthy lifestyle en personal lifestyle. Daarnaast maak ik allerlei filmpjes die ik deel op mijn YouTube-kanaal. Een dag in de week bezoek ik persevents in Amsterdam. Daar ontmoet ik ook andere bloggers met wie ik ideeën en ervaringen deel. Met mijn blog wil ik de hippe moeder laten zien en inspireren.'

Hoe combineer je het moederschap met je blog?

'In feite draait het allemaal om Lana. Ik werk wanneer zij slaapt. Het komt dus weleens voor dat ik overdag niet veel voor mijn blog kan schrijven. 's Avonds, als mijn vriend Yannick thuis is, kan hij Lana overnemen, zodat ik toch nog wat kan posten.'

Ga je later nog als SPH'er werken?

'Ik sta er zeker open voor. Misschien als ik later het bloggen beu ben, of als Lana naar school gaat.'

COLUMNMICHAEL

Kolffmoederclichés

Twee dagen (voor de lezer: enkele weken) geleden werd ik getraakteerd op een etentje. Getraakteerd zeg ik, want welke man wil nou niet met negen vrouwen uit eten gaan. Ik zou er nog op terugkomen: acht van de negen vrouwen bleek moeder. Ik ben overigens wel wat gewend, want ik werk bij een vrouwenopleiding in een vrouwenorganisatie in een vrouwenteam. Vraag mij iets over Heel Holland Koekenbakt of Mestvloer Zoekt Vrouw en ik kan het je vertellen.

Terug naar de avond. Na de standaardpraat over andere collega's ('Nee, het is geen roddelen, het is interesse in de medemens') en studenten ('[gecensureerd]'), kwam al snel de bijna-gemeenschappelijke deler naar voren: kinderen. Of 'de kids', maar ouders die hun kinderen zo noemen moeten uit de ouderlijke macht worden ontzet. Tijdens mijn voorgerecht heb ik alle babyfoto's, variërend van ET tot Shrek, voorbij zien komen. Allemaal monsters, maar daarin bleek ik alleen te staan: ze waren stuk voor stuk de allerknapste van de wereld. Maar goed, moeders staan dan ook niet bekend om hun logisch redeneervermogen. Mijn wanhoopsdaad om bij het hoofdgerecht algemenere gespreksonderwerpen op tafel te gooien, faalde jammerlijk. Voetbal, auto's, vrouwen, dingen waarover iedereen kan meepraten dus. Toch wisten de moeders de discussie zo te verdraaien dat ik 30 seconden later weer volledig op de hoogte was van het wel en weeën, buikkrampjes (wat is het verschil daartussen?), papadagen en roze wolken.

Tijdens het nagerecht stond de kolfpraat centraal. Ik kan de kolfkamer op school nu blind vinden (naast de kamer van de directeur, lekker gênant), weet precies wat de gemiddelde opbrengst is (30 cl.) en ben volledig op de hoogte van de elektrische kolfmarkt.

Hoe laat de enerverende avond tot een eind kwam? 21 uur, want 'het oppasbuurmeisje is pas 16'. Hoe laat ik thuis (500 meter verderop) was? 22 uur. Ik liep nog even met een collega mee, die tot haar eigen grote verbazing zowel haar richtinggevoel als auto kwijt was. Het was een vrouw, inderdaad.

Michael Doove is docent taal en communicatie aan de Juridische Hogeschool.

STUDENTENTIJD VAN

HENK DE HAAS

'Dat moet vrolijker kunnen'

Henk de Haas is docent communicatieve vaardigheden bij HBO-Verpleegkunde in Breda. Hij begon zijn studententijd aan de middelbare theologische opleiding en eindigde die vijftien jaar later aan de universiteit.

'Na de havo ben ik de driejarige middelbare theologische opleiding gaan doen. Ik ben gelovig opgevoed, kom uit de zwartekousengemeenschap. In mijn puberteit was ik daar al van losgebroken. Ik dacht: dat moet vrolijker kunnen. Mijn theologische opleiding heb ik wel afgerond, maar daarna heb ik het kerkelijk geloof vaarwel gezegd. Affiniteit met levensbeschouwing en zingeving heb ik nog steeds.

De mode was begin jaren tachtig natuurlijk heel anders, ik was een geitenwollensokkentype met een vroom christelijk tintje. De eerste twee jaar van mijn opleiding zat ik intern, in een oude kostschool in de bossen in Zeist. Je leefde bovenop elkaar en werd zo gedwongen naar jezelf te kijken. Toen ik begon was ik een fladderige grappenmaker, die jaren hebben mij echt gevormd als persoon.

Met mijn opleiding heb ik beroepsinhoudelijk niets gedaan, maar het heeft me veel gebracht op het gebied van vorming en persoonlijke ontwikkeling. Ik ben daarna in de zorg terechtgekomen, heb met mensen met een verstandelijke beperking gewerkt, met uit huis geplaatste jongeren en als maatschappelijk werker in de jeugdzorg.

In deeltijd heb ik verder gestudeerd. Eerst mbo sociaal pedagogisch werk, daarna hbo sociaal pedagogische hulpverlening en tenslotte sociologie aan de universiteit. Je moet eruit halen wat erin zit, vind ik. Je talenten benutten. Dat zal wel met mijn gereformeerde verleden te maken hebben. Nog voor ik klaar was met sociologie, werd ik gebeld met de vraag of ik wilde invallen als docent. Sindsdien werk ik bij Avans.'

*'Op zaterdagochtend
zitten mensen niet op je
te wachten'*

.....
BIBAAN
.....

DARYA KRAPYVA IS DERDEJAARSSTUDENT BEDRIJFSKUNDE MER IN BREDA. DAARNAAST DOET ZE AL DRIE JAAR PROMOTIEWERK VOOR OPVALLERS. ZE BRENGT PRODUCTEN AAN DE MAN EN HELPT BIJ CONGRESSEN.

'Mijn eerste bijbaan was bij een fietsenwinkel. Dat was ik na een paar jaar wel beu en ik wilde iets totaal anders. Promotiebureau Opvallers zat toen nog in het dorp van mijn ouders en ik ken veel mensen die voor hen werkten, dus ben ik daar eens langsgegaan.

Je krijgt een bepaalde opdracht aangeboden en kunt die accepteren of weigeren. Dat laatste heb ik nog maar één keer gedaan. Toen moesten we in een soort prullenbakkenpak reclame maken voor afvalverwerkingsbedrijf Van Gansewinkel. Dat pak is erg zwaar en aangezien ik dat al twee keer gedaan had, heb ik geweigerd.

Ik verdien 9 euro per uur. Daarnaast krijg je een lunchvergoeding en mag je reiskosten declareren. Het kan voorkomen dat je pas een dag van tevoren wordt ingeschakeld of op de dag zelf als blijkt dat ze mensen te kort komen. In principe kan ik elk weekend werken.

Vooraf word je vaak door de klant op kantoor gebriefd over het product. Daarnaast kun je je dan inlezen op internet. Wat zijn veelgestelde vragen over het product? Dat soort dingen. Ik moest ook eens werken voor een glasvezelbedrijf. Dat was heel technisch. Ik snapte er weinig van.

In de supermarkt nieuwe producten presenteren is leuk om te doen. Al zitten de mensen daar op zaterdagochtend niet op te wachten. 's Middags reageert men enthousiaster.'

DE AVANS KOFFIETEST

Waar kun je bij Avans de lekkerste koffie drinken? Om daarachter te komen deden 25 studenten en medewerkers mee aan een test. 'Hij ruikt zoals koffie ruikt wanneer je 's ochtends net bent opgestaan.'

TEKST **SUZANNE WOLTERS**
FOTOGRAFIE **PAUL VERMEULEN/**
BEELDHOUWERS

Ruim 700.000 koppen koffie worden er jaarlijks bij Avans gedronken. Logisch dus dat de smaak van koffie belangrijk is. Toch liepen studenten niet warm voor het (blind) testen van de koffie van Avans. Na oproepjes op Twitter, Facebook en posters kwamen amper aanmeldingen. Op de dag van de test waren er toch nog 25 vrijwilligers die drie verschillende soorten koffie voorgezet kregen: uit de machines in het restaurant (A), uit de automaten in de gangen (waar je geld in moet gooien) en de filterkoffie van Starbucks (C).

De koffie werd geschonken uit kannen, dus de deelnemers wisten niet welke soort ze dronken. En dat zorgde soms voor verrassende uitkomsten van de test. Negen testers vonden de koffie uit de automaat (B) het lekkerst. Onder hen ook Jesca Heijker, derdejaarsstudent Human Resource Management (HRM) in Breda en op Avans voor een terugkomdag. 'Geur en smaak waren van koffie B het best.' Jesca drinkt zo'n drie koppen koffie per dag. 'Ik loop nu stage en ik begin mijn werkdag met koffie. Daar hebben we Nespresso en die vind ik echt het lekkerst.' Medestudent HRM Loes Martens drinkt juist geen koffie op haar stage, omdat ze

die niet lekker vindt. 'Thuis drink ik Senseo-koffie, maar alleen als ik wakker moet worden.' Ook zij vond B het lekkerst. 'Koffie C had een rare geur, ik vond het een beetje op azijn lijken. A had juist een lekkere geur.' De overige testers waren niet zo enthousiast over koffie B. Die kreeg gemiddeld een 5,4. Winnaar van de test was koffie C, de Starbucks filterkoffie. Van de 25 testers noemden er elf C als eerste voorkeur. Daar hoorde geen hoog cijfer bij, maar een schamele 5,8. Ook de koffie die in het restaurant uit de machines komt, kreeg maar een 5,8 van de kritische testers.

'De geur lijkt een beetje op azijn'

'De neutrale bekers en het ontbreken van beleving zorgen blijkbaar voor een lagere waardering', zegt Matthieu van Waardenburg, vestigingsmanager bij Avans voor Eurest Campus. Eigen onderzoek van Eurest geeft een ander beeld. 'De koffie die

studenten met regelmaat binnen Avans drinken wordt gewaardeerd met een 7,3.' Dat verschil in waardering is moeilijk te verklaren. 'Uit de testresultaten kan niet echt de conclusie worden getrokken dat de koffie te slap, te sterk, te bitter of iets dergelijks was.' Daarvoor zou een uitgebreidere test gedaan moeten worden.

Alle koffie binnen Avans is duurzaam met het keurmerk Fairtrade/Max Havelaar. In de automaten op de gang, de machines in de restaurants en in het Starbucks-café worden alleen biologische koffiebonen gebruikt.

Docent Marjolein van Oosterbos van de Academie voor Sociale Studies Breda drinkt de hele dag door koffie. Thuis 'ouderwetse' filterkoffie, op het werk uit de automaten in de medewerkersruimtes. Haar voorkeur ging uit naar koffie A. 'Die smaakte het meest naar koffie en was het sterkst. Daar hou ik van.'

Haar collega Mike Kessler vond juist C het sterkst en het meest uitgesproken. 'Hij ruikt zoals koffie ruikt wanneer je 's ochtends net bent opgestaan.' Mike voegt eraan toe dat er bij de test geen koffie was die niet lekker smaakte. Als hij aan het werk is bij Avans drinkt hij weinig koffie. 'Ik ben meer een theedrinker, van koffie word ik nog drukker.' ●

WAGENINGEN UNIVERSITY
WAGENINGEN UR

Kom op 11 december naar de Master Open Dag!

www.wageningenuniversity.nl/masteropendag

“Wil je weten welke masteropleiding bij je past?”

Wageningen University heeft 29 masteropleidingen op het gebied van

- Food and food production
- Living environment
- Health, lifestyle and livelihood

Wil je meer weten over de verschillende opleidingen en de mogelijkheid om door te stromen na het hbo?

Kom naar onze Master Open Dag!

Waar was dat feestje?

WAT?

B*THERE FESTIVAL

WANNEER?

VRIJDAG 24 OKTOBER

WAAR?

PARADE, DEN BOSCH

FOTO: BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES

persoonlijk

ANNEKE KIVITS

tweedejaars Management
in de Zorg Breda

Wat is het meest beschamende moment van je leven?

'Eigenlijk schaam ik me niet snel ergens voor. Ik schiet altijd in de lach als ik iets stoms doe. Vroeger, toen ik nog in een winkel werkte, heb ik mezelf een keer goed voor schut gezet. Ik zei tegen mijn collega dat ik de vrouw van de burgemeester zo'n stom mens vond. Stond ze toevallig nét in de winkel! En ja, zelfs toen kwam ik niet meer bij van het lachen.'

Wat heb je vanochtend ontbeten?

'Een boterham met honing. Eigenlijk heel saai. Tijd voor yoghurt had ik vanochtend niet.'

Saus erop of ernaast?

'Erop! Dat is het lekkerste.'

Als je nu een ander beroep mag kiezen, wat zou je dan gaan doen?

'Dan zou ik journalist worden. Ik zou wel bij een

leuk vrouwen tijdschrift als *Libelle* of *LINDA*. willen werken.'

Stofzuigen of afwassen?

'Alle twee niet! Als ik dan toch moet kiezen ga ik voor de afwas. Dat kan ik nog gezellig samen met iemand anders doen.'

Het best aan wakker worden is...

'Mezelf realiseren dat er weer een nieuwe, heerlijke dag is begonnen.'

Welk liedje maakt jou aan het huilen?

'Mag ik dan bij jou' van Claudia de Breij. Van dat liedje word ik altijd emotioneel.'

24 DECEMBER - KERST

WEIRD SCIENCE X-MAS EDITION

Het Weird Science Collectief, vaste gasten van alternatief danscafé P79, steekt deze kerstavond in een feestelijk jasje. Wat is er nu lekkerder op kerstavond dan dansen op de beste hedendaagse disco en house? En dan de volgende dag lekker uitbrakken bij je familie.

P79 Den Bosch, 23.00 uur.

29 NOVEMBER - HIPHOP

DEFINITIE VAN HIPHOP

Definitie van Hiphop is terug! En ook dit jaar presenteren de beste, hardste en meest dope acts van 2014 hun werk in alle zalen van O13. Van de bekendste namen in de Nederlandse en Belgische hiphop tot aan de hotste namen in de underground. Rapper Typhoon is de headliner voor deze editie.

O13 Tilburg, 14.00 uur, 20 euro.

27 DECEMBER - CABARET

OUDEJAARS- CONFERENCE

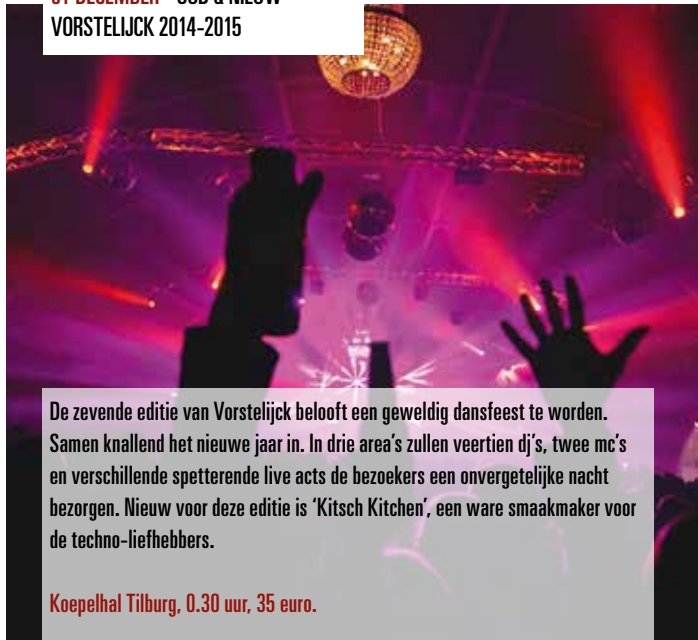
Het jongste cabaretduo van Nederland blikt terug op 2014. Cabaretiers Roel Meijvis en Tom Lash spelen hun oudejaarsconference *De Jaarrekening '14*. Wat ging er goed en wat minder in 2014? Welke dingen komen in de geschiedenisboeken en wat zijn we in januari alweer vergeten?

Roel Meijvis (1995) won op dertienjarige leeftijd jury- én publieksprijs bij de cabaretwedstrijd 'Guido Weijers zoekt talent'. Afgelopen seizoen toerde hij door Nederland met zijn derde soloprogramma *Overruled*. Tom Lash (1994) begon op zijn zevende met toneel en belandde op zijn achttiende in de finales van Cameretten en het Groninger Studenten Cabaret Festival. Hij toert op dit moment met zijn soloprogramma *FUBAR*.

Mezz Breda, 20.00 uur, 11,50 euro.

31 DECEMBER - OUD & NIEUW
VORSTELIJCK 2014-2015

De zevende editie van Vorstelijck belooft een geweldig dansfeest te worden. Samen knallend het nieuwe jaar in. In drie area's zullen veertien dj's, twee mc's en verschillende spetterende live acts de bezoekers een onvergetelijke nacht bezorgen. Nieuw voor deze editie is 'Kitsch Kitchen', een ware smaakmaker voor de techno-liefhebbers.

Koepelhal Tilburg, 0.30 uur, 35 euro.

29 JANUARI 2015 - CONCERT
MAAIKE OUBOTER

Maaike Ouboter werd bekend door haar deelname aan het tweede seizoen van tv-talentenjacht *De Beste Singer-Songwriter van Nederland*. Haar liedje 'Dat ik je mis' werd meteen een hit en ze mocht het zelfs live zingen op de uitvaart van prins Friso. Nu heeft ze een album gemaakt vol 'kleine, kwetsbare Nederlandse liedjes die de adem in de keel doen stokken'. Het debuutalbum komt begin 2015 uit en daarmee gaat ze op tournee door Nederland én België.

Mezz Breda, 19.30 uur, 16,50 euro.

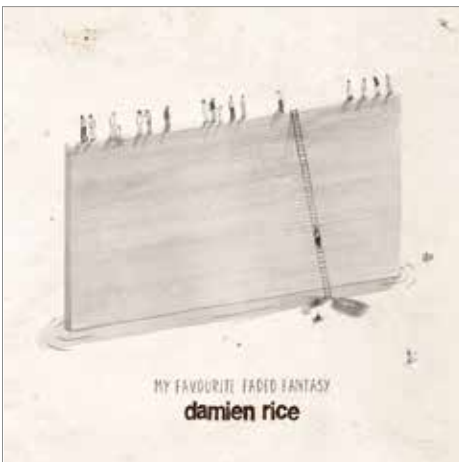
BOEK LIENEKE DIJKEUL - ALS PADDEN SCHREEUWEN

Na een ongelukkige val ligt Charlotte van den Broecke dagen op de koude badkamer-vloer. Net als ze denkt dat ze het niet gaat overleven, komt er hulp uit onverwachte hoek. Dankbaar is Charlotte haar redders niet. Na maanden van herstel bedenkt ze een plan om wraak te nemen.

Als padden schreeuwen is geen standaard thriller. Hij is geraffineerder. Stukje bij beetje wordt duidelijk wat er echt aan de hand is en blijkt hoezeer je als lezer op het verkeerde been bent gezet. Lineke Dijkzeul heeft de verhaallijnen knap in elkaar vervlochten. Enig minpuntje van het boek is de titel. Redelijk snel wordt duidelijk waar die vandaan komt, maar hij is gewoon niet zo aantrekkelijk. Dat is jammer, want het boek zit te goed in elkaar om het daarom te laten liggen. [Suzanne Wolters]

MUZIEK DAMIEN RICE - MY FAVOURITE FADED FANTASY

Het liefst zou ik het nieuwe studioalbum van Damien Rice omschrijven als fantastisch en nóg beter dan al zijn vorige werk. Maar hoezeer de Ierse singer-songwriter ook zijn best doet, nergens grijpt een liedje van *My Favourite Faded Fantasy* je echt bij de strot, zoals Rice dat eerder wel kon. Acht jaar lang heeft hij gewerkt aan zijn nieuwe album. Het resultaat mag er zijn, maar het is niet van wereldniveau zoals zijn vorige werk. Echte toppers zoals '9 crimes' en 'The Blower's Daughter' ontbreken.

Voor elk nummer neemt de zanger de tijd om de luisteraar in andere sferen te brengen. Zo duurt 'It Takes A Lot To Know A Man' dik negen minuten. Het is fijn dat Rice geen haast heeft, maar het wordt saai als elk nummer eindigt in één lange instrumentale opzwellung van gitaren, violen en zang. [Sjuul Nelissen]

TV MEEUWIS EN DE MOL MAKEN VRIENDEN - RTL4

Een nieuw televisie-duo is geboren bij RTL4: Guus Meeuwis en Johnny de Mol. In *Meeuwis en De Mol maken vrienden* gaan de twee op bezoek bij een groep waarover vooroordelen bestaan.

Bestemming van de eerste aflevering: het circus. Door onder meer de discussie over een tweebultige dromedaris - of was het nou toch een kameel? - krijg je de neiging om direct te zappen. Op de nieuwe Geer & Goor zit niemand te wachten. Als ze met de motorclubleden van No Surrender worden geconfronteerd, veroorzaakt hun laconieke houding zo mogelijk nóg meer irritatie.

Ze ruimen je huis op, of maken het af. Financiële hulp, dromen realiseren van ouderen en mensen met een beperking. Het lijkt een trend te zijn in televisieland; presentatoren die zich inzetten voor een ander. Maar als RTL poogt dé hulpzender van de Nederlandse televisie te worden, moet dit gloednieuwe duo in ieder geval van de buis. [Susan Docters]

FILM AANMODDERFAKKER

Aanmodderfakker gaat over de 32-jarige Thijs, de ultieme eeuwige student. Nooit afgestudeerd slijt hij zijn dagen met slapen, bier drinken, roken en af en toe werken bij zijn 'bijbaan'. Zijn betuttelende moeder stopt hem al jaren briefjes geld en bakjes eten toe. Ondertussen wordt Thijs aan alle kanten ingehaald door mensen die wél iets van hun leven maken, zoals Lisa, de 16-jarige, extreem ambitieuze oppas van

Thijs' neefjes. Als Lisa hem kust, beseft Thijs hoe ontevreden hij eigenlijk is. De knop moet om. Maar dat blijkt nog niet zo makkelijk als je zo'n enorme loser bent.

Aanmodderfakker zit vol herkenbare, grappige scènes en personages. De film gaat over de liefde, maar is subtieler dan de gemiddelde romantische komedie. De film won tijdens het Nederlands Film Festival in september drie Gouden Kalveren: voor Beste Film, Beste Acteur en Beste Scenario. Terecht! [Laura Janssen]

APP WEERMEESTER

Frank Thomson studeert Technische Bedrijfskunde in Groningen. Als student fietst hij dagelijks van zijn huis naar de universiteit en om droog te blijven in deze gure herfstmaanden, ontwikkelde hij de Android-app WeerMeester. De app laat zien waar het op de route gaat regenen. Je kunt meerdere routes invoeren, voor lopen en fietsen, en daarbij ook je snelheid aangeven. Eenmaal ingesteld kun je natheid, temperatuur, windsnelheid en windrichting van die route zien. Ook kun je checken hoe de weersverwachting is als je 5 tot 55 minuten later vertrekt.

De vormgeving is strak en functioneel; geen overbodige onzin. Maar de nauwkeurigheid valt helaas tegen. Dat is jammer, want de app wil zich juist daarmee onderscheiden. Vooral met kleine afstanden heeft de app moeite. Af en toe zitten er ook nog wat bugs in. Zo gaf de app meerdere keren aan dat het -273 graden Celsius was. [Laura Janssen]

STUDENTEN SPORTEN BIJ TRAINMORE!

STUDENTEN FITNESS

€3 95 P/W (INCL. GROEPSLESSEN)

1^E MAAND HEALTH DRINKS GRATIS

VICTORIALAAN 3-13, DEN BOSCH

TRAINMORE.NL/DEN-BOSCH

